

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
PÁLFFY JÓZSEF.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Politikai hetiszemle.

Debreczen, december 19.

Amikor harmadfél évvel ezelőtt a szövetkezett balpárt vezeték átveték az ország kormányzását, amikor ez a szövetséges pártalakulás, a koalíció az ország ügyeinek vitelére, bár átmenetileg vállalkozott, súlyos helyzetben, nehéz körülmények között tette ezt. Az a feladat, amelyet az akkori nemzeti ellentállás vezeték magukra vállaltak, mindennek előtt az volt, hogy eltakarítsák nemzeti irányu kormányzatuknak utjából om-ladékaikat és törmelékeit annak a harminc éven keresztül szerencsétlen kezekkel, a nemzeti életet eltespesztő módon vezetett és ugy közjogi, mint gazdasági szempontból, több mint negyedszázadon keresztül teljes stagnációt jelentő politikának, feladatuk, súlyos és nehéz kötelességük volt, hogy elsöpörjék egy törvénysértő, jograbló erőszakos uralomnak a megelőző esztendőben szétszórt minden piszkát és visszavehessék a nemzetet az alkotmányos élet utjára. Meg kellett szerezniök a nemzet sorsának intézését annak az irányzatnak, amely mellé a történeti jelentőségű és emlékezetes választások alkalmából a nemzet

olyan impozáns módon egy akarattal sorakozott. Hogy ennek a vállalkozásuknak mekkora és minő akadályai voltak és hogy azt milyen küzdelem előzte meg, az még élénken él az emlékezetben. A nemzeti kormányzat kötött marsrutával indult el utjára, hogy megteremtsen egy olyan helyzetet, amely ezt az irányt állandóvá és a magyar kormányok eljövendő történetében eltörölhetetlenné tegye. Vállalták a feladatot átmeneti jelleggel; olyan kikötések nyújtásával és figyelembe vételével, olyan program-pontok adásával erre az átmeneti időre, amelyek részben lehetővé tették azt, — hogy az uralkodó megbízását elnyerhesék, másrészt pedig a pártjaik között fennállott elvi ellentétek kikapcsolásával közös bázisául szolgáljanak a kormányzásnak.

A mit vállaltak, beváltották. De rövid harmadfél esztendő alatt cselekedtek egyebet is. Egész sorát teremtették meg azoknak a törvényeknek, amelyeknek mindegyike erőssége, bázisa lesz a gazdasági megerősödésnek és a nemzeti irányu kormányzat állandóvá tételének. Folytonos nehézségek között, állandó akadályokkal küzdve alkottak törvényeket, amelyeknek célja az, hogy gátul szol-

gáljanak egy a gyászos emlékü multhoz hasonló kormányzat megismétlődésének. Ma már ott tartunk, hogy ennek az átmeneti kormányzatnak a vége felé készülnünk kell a jövő Magyarországnak épületét megalapozó, nemzeti és gazdasági önállóságunkat megteremtő állandó jellegű kormányzat előkészítésére. És ehhez a munkához — amely bizony semmivel sem könnyebb a nemzeti ellenállás nagy munkájánál, a régi rendszer letörésénél — szükségünk van arra az összetartásra, amelyet akkor tanusított minden becsületesen és magyarul érző ember, szükségünk van arra a feltétlen bizalomra, amellyel akkor viseltettünk kemény próbák között szilárdan megállott vezéreinkkel szemben.

A politikai józanság meg a nemzet jól felfogott érdeke egyaránt követelik azt, hogy ezekben a nehéz időkben hiven kitartsunk azok mellett, akiknek kezére zászlónkat bízunk, s akik ezt a lobogót — tapasztalhattuk — soha egyetlen pillanatra sem engedték és nem fogják a jövőben sem engedni lehanyat-lani. Es ezt a bizalmat, ezt az összetartást és együttérzést nem szabad megzavarni engedni semmiféle intrikával, bosszu-aktussal, vagy támadással. Az a

A „DEBRECZEN“ TÁRCÁJA.

Havas december éjjel.

Bámulj a lámpalángba
Havas december éjjel
És fázó, gyöngé tested
Cipeld a kályha mellé,
Hallgasd a muzsikáját
Halódó vén legyeknek
És szürcsölgess az élet
Párás arany-theáját.

Ópiumos, finom füst
Ha rá zibong aggódva
Oly furcsa lesz az élet:
Elszállanak fölötted
Fáradt emlékmadárkák.
Szépek: Sikolts utánnok,
Rutak: verjed a melled
S ne sirj anyóka-könnyel.

De jaj egy régi képre
Se nézz: a holt apának,
Az eltűnt kedveseknek
Életlopó szavuk van,
Hanem ha szük odudban
Van egy zenélő óra:
Keresd elő a kulcsát
S emlékezel, elalszol.

Lásd így teszek most én is
Hálókabát, — papucsban.
Fenének kell a többi,
Amit adnak, kínálnak.
Felejttem, ami már volt,
Imádom, ami most van, —
Havas december éjjel, —
Kacagom, ami még jön . . .

Szunyogh Barna.

A nagy nyárfák.

Irta: Zöldi Márton.

A nagy falusi kastély tornácán két nő ül: egy galambösz matróna s egy sugártermetű, aranyszőke fiatal leány. Nagyanya és unoka.

Valami, szavakkal alig magyarázható hasonlatosság ötlük fel a két nő között, kiknek korát nagy időtávolság, ötven esztendő választja el.

A kastély, bármerre téved a szem, sűrű facsoportok környékezik. Kelet felé, a dombos részen szabályos négyszögben gesztenyefaerdő sötétlik. A kastély udvarán hatalmas koronájú diófák emelkednek s a nagy sötétzöld levelek komolyan, szinte öntudatosan bölongatnak.

A kastélytól jobbra magányos tölgyek állanak, törzsük alig embernyi vastagságu s mégis olybba tűnnek fel, mintha aggastyánok lennének.

De a szentet legélénkebben foglalkoztatják a nagy nyárfák, az élénk faóriások idegesen mozgó levelükkel. Mintha beszédes csevegő lények lennének, kiknek sok elmondani-valorjuk van az augusztusi szellőnek.

Gizella — ez volt a szőke leány neve — nem tudja levenni tekintetét a nagy nyárfáról Szeme valami külöhös szeretettel tapad rájuk.

— Nagymama — mondja halkan — ha más mondaná el sem hinném, hogy azok a nyárfák alig idősebbek nálam.

A matróna, könnyű mosollyal szép, szabályos ajkán, igent bólintott.

— Huszonhárom évesek — mondotta. — Boldogult édesatyád ültette néhány hónappal a szabadságharc előtt.

Mélyet sóhajtott és halkan, de minden keserűség nélkül folytatta:

— A nyárfák csodálatos gyorsasággal fejlődnek, szinte szemmel láthatóan. Igaz, hogy rövid életűek . . .

Kezével a gesztenyefaerdő felé mutatott:

— Mikor ezelőtt ötven esztendővel mint fiatal asszony idekerültem, az a gesztenyefaerdő épp oly sűrű volt, mint most. — A fatörzsek alighogy erősödtek valamit, csak a fakérgék ráncosodtak meg erősebben. Boldogult apád, aki végtelenül szerette a fákat s jól ösmerte természetrajzukat, gyakran mondta, hogy a gesztenyefa nyolcszáz esztendeig is él. —

Eredeti és új Bösendorfer
valamint
Wirth zongorák,

a helybeli piacon kizárólag **Szendró Sándor** zongora és hangszer raktárában kaphatók. — Legkisebb méretű „MINIATUR“ zongorák hárfá-pedállal. Előnyös zongora bérlet. Mindennemű javítások és átújítások szavatosság mellett mérsékelt áron eszközöltnék. The Gramophon Lid-féle beszélő gépek és lemezek. Eredeti gramophonok 70 kor.-tól feljebb Üzlethelyiség Szent-Anna-utca 3. szám.

tömör fallanx, amely Kossuth Ferenc nyomdokain halad nagy céljai felé, soraiban ne engedjen egy parányi rést se, ahová a gyanúsítás, a rágalom legsilányabb nyila is behatolhasson.

*

A balkánkérdés biztos léptekkel közeledik a megoldás felé. Hogy pedig ez a megoldás békés megoldás lesz, azt bizonyítja, hogy az annexió nyomán keletkezett helyzet a szerb handabandázás elcsitultával átterelődött a Törökországgal folytatandó diplomáciai tárgyalás medrébe. A magyar-osztrák diplomáciának ezen a ponton máris sikerei vannak. Konstantinápolyi nagykövetségnek jegyzéke, valamint Kiamil basa nagyvezérrel és Tevfik basa török külügyminiszterrel folytatott tanácskozása eredményezték azt, hogy a török kormány rendeletileg tiltotta meg a vámhivatalnokoknak a bojkottban való részvételt és annak előmozdítását.

Minden jel arra mutat, hogy a tárgyalások rövid időn belül kedvező befejezéstognak nyerni, mindkét fél jogos, méltányos igényeinek figyelembe vételével. Ez különben kezdettől természetesen látszott, mert hiszen az egész zavart, az egész bonyodalmat nem Törökország, hanem a nyugati Balkán támasztotta jog és ok nélkül. Kétségen kívül jó hatással lesz az entente létrejöttére az a megleghangu üdvözlés is, amelyet a magyar parlament küldött elnöke útján a megnyíló török parlamentnek abban a pillanatban, amikor Törökország az alkotmányos államok sorába lépett.

Ami pedig egyébként az annexió ujabban sokat hánytorgatott helyes, vagy helytelen voltára vonatkozik, ebben a dologban méltán ébreszthet gondolatokat

ugy Wekerlének, mint Apponyinak, Polónyi Géza gáncsaira adott válasza. — Wekerle kijelentette, hogy az ugynevezett balkánbonyodalom az annexió nélkül is előállott volna, Apponyi pedig megtoldotta még ezt azzal, hogy az annexiójavaslat parlamenti tárgyalása alkalmával bebizonyosodást fog nyerni az, hogy éppen a bonyodalmak, még pedig súlyosabb természetű bonyodalmak elhárítására volt szükség az annexiót keresztül vinni. Mindenképpen érdekes kijelentések ezek, amelyek alkalmasak arra, hogy Bosznia anektálásának sok helyütt közönyösséggel, sok helyütt pedig szinte ellenszenvvel tekintett tényét egészen más világításban és sokkal magasabb álláspont látókörével állítsák be.

Uj szaktanfolyam Debrecenben.

A technológiai iparmuzeum rendezi.

A technológiai Iparmuseum január, február és március hónapokra három nagyfontosságú szakrajz tanfolyamot nyit meg. Az egyiket az épület- és műlakatosok részére, melynek szakelőadója Pogány Ermin m. á. v. főmérnök lesz, ki a rajzal kapcsolatosan a vas technológiáját is elő fogja adni. A másik a gépészek és lakatosok szakrajza, melyet Sztankay F. Béla, a fémipari szakiskola neves igazgatója ad elő. A harmadik a szobafestők részére rendeztetik s célja lesz azt a nagyrahitott művészi ipart gyakorló mestereket a modern irányok és izlésekkel megismertetni.

Jelentkezni az állami fémipari szakiskola igazgatói irodájában s azonkívül az iparkamránál is lehet. Tandíj nincs. A jelentkezésnél csékély 2 korona díj fizetendő. A tanfolyamok január 10-én nyílnak meg.

Ugyancsak januárban kezdődik meg a már régebben meghirdetett szabómester és cipész-mester tanfolyam az ipartestületnél, melybe már jelentkezések is szép számmal vannak. — Hisszük, hogy törekvő Iparosaink az önképzői alkalmakat teljes mértékben kihasználják.

— A gondviselés nem akarta. Már elmondtam neked százszor is, hogy apád az első honvédszázadba lépett be, mint önkéntes azokban a dicső napokban, mikor a dicsőség drága, de az élet olcsó volt. Alig néhány hónap múlva, mint táborigád nagy irt nekem. A boldogság bőbeszédűségével festette levelében a táborigád életét, melyben tudása előkelő helyet szerzett neki. A dicsőséges szolnoki csata előtt kaptam ezt a levelet, életemnek ezt a drága ereklyéjét s három héttel később a honvédelmi minisztérium rövid értesítését, hogy fiam a dicső csata halottai között van.

Csend következett.

A szelid arcú matróna végig simította homlokát, mintha kezével akarna a kinos emlékeken enyhíteni. Aztán halk, hangsúlytalan hangon folytatta:

— Te akkor két éves voltál, bátyád Gyula nyolc éves. Ő már érezte a csapás súlyát s még most is, tizenkilenc év után, ha arcára tekintek, ott vélem látni a korai bánat eltörülhetetlen nyomát, az árvaság árnyékát. Az én életemnek azóta nem volt más célja, mint ezt az árnyékot elűzni, vagy enyhíteni, de hasztalan, az árvaságnak nincs ellenértéke, a szülőt nem pótolhatja semmi és senki...

A szép matróna lecsüggesztette érdekes fejét. Gizella hozzásimult s megfogta finom, félkeztyűs kezét.

A színházi hét.

(Manfréd—Simone.)

Lord Byron Manfrédjéről sokat lehet beszélni, de eleget sohasem; magyarázni is lehet, de teljesen megmagyarázni nem. Zilahy Gyula nagyon okosan tette, hogy felkérte Ábrányi Emilt, Manfréd ékesszavú fordítóját a mű tárgyi magyarázatára, mert erre szüksége van a darabnak is meg a közönségnek is.

A közönség tájékozatlanságának szemléltetésére egy megtörtént és személyesen hallott vasuti párbeszédet iktatunk ide, mely az első Manfréd-előadás után folyt le:

— Voltatok az este a színházban?

— Voltunk.

— Mit adtak?

— Valami operettet, de nagyon szomorúan végződött.

— Melyiket?

— Nem tudom én, tán Manfréd a címe, vagy mi.

Ime! Szerencse, hogy a nagy közönség nagyobb része ennyire épen nem tájékozatlan, de azért a Manfréd-féle darabok élvezéséhez szükséges irodalmi előfeltételeket általában nélkülözi. És ez nem is csoda! A színház napjainkban irodalmi ismereteket nem igényel a közönségétől, megelégszik annyival, hogy a him- és nőnem közt tudjon különbséget tenni és hogy akkor nevéssen, mikor pirulni kellene. Az ilyen nehezen emészthető darabok nem népszerűek. De hát mi is ez a Manfréd? Drámai költemény, amelyben több a költészet, mint a dráma, egy befejezett nagy tragédia sötét és keserű reflexiója, a nyudalmat adó feledés utáni sóvárgás, az elnémíthatatlan gyötrő fájdalom élénk és keserves emlékei közt, a halál kívánatosságának blzonyítása, a halál félelmétől irtózó emberek számára, egy drámai keretek közt meg nem féro egyéniség, költői szónoklása, csupa merő gondolat — hus és vér nélkül, szóval egy sokat szenvedett lélek összeemészto sorvadásának lázas látomása, a fájdalomban megfűrösztött bölcsészet, egy igaztalanul elítelt nagy költő vergődő önvédelme, a saját magára kimondott halálos ítélet indokolása. Ezek azok az alkotórészek, melyekből áll és még sok más, amit sem magyarázni, sem érteni nem lehet. Legokosabb dolog elfogadni Ábrányi kommentárját, amely azt mondja,

— Szegény nagymama, te helyettünk is busultál és magadért is.

— Ez a szülők sorsa, ha elveszítik gyermeküket.

Gizella, noha számtalanszor hallotta, megkérdezte:

— Igaz, hogy Gyula oly feltűnően hasonlít boldogult apánkhoz?

— Testben és lélekben, — hangzott a határozott, büszke válasz. — Mikor este haza jön és befordulni látom a nagy topolyafasorba szívem megremeg. Öröm és bánat rezeg a lelkemben. Mintha apját látnám, az én kora halott egyetlen fiamat.

A könyvtelen sötétkék szemből végtelen szomorúság áradt. Gizella nem mert vigasztaló szót adni, némán tekintett a nemes arca, melyre sohasem tudott megilletődés nélkül nézni. Érezte, hogy minden öröm, amit eddig az élet nyújtott s minden remény, mely homályosan keletkezett lelkében, ennek a szelid arcnak a viszfénye.

A szomorú párbeszédet egy vizsla érkezése kiterelte medréből. A nagymama megsimogatta a hízelt állatot.

— Hol a gazdád? — kérdezte.

A kutya, mintha megértette volna a kérdést, vidáman körüljárta a tornácot, aztán lezaladt a lépcsőkön, hogy érkező gazdája, a fiatal folyamómérnök elé siessen.

Félórával később Gizella bátyjával a nagy nyárfák alatt sétált, velük volt a vizsla is,

Ugyancsak ő mondta, hogy Jeruzsálemben van néhány pálmafaj, mely ennél is tovább él s talán olyau eleven pálmafa is van, mely alatt Krisztus Urunk járt tanítványával.

— Érdekes — mondotta Gizella, ki nagy figyelemmel hallgatta a nagymamát — de nekem ezek a nyárfák mindennél kedvesebbek. A kétszinű levelek olyan élénken susognak, hogy szinte megérteni vélem hangjukat. — Olyan szelideknek, olyan ábrándosoknak tetszenek. És nekem az is tetszik, hogy gyorsan fejlődnek. — Mintha előzékenyek igyekeznének lenni, mintha azt mondanák: mi korai árnyékot akarunk nyújtani, hogy megoltalmazzuk ápolónkat a nap perzselő hevéitől. Azt hiszem az én szegény boldogult apám is így gondolkodott, mikor ültette őket.

A nagymama komolyan kezdte magyarázni:

— A te apád édes Gizám, mérnök volt. Az a nagy térség akkor szikes talaj volt, hová mindenünnen vadvizek futottak össze. Ő levezette csatornákkal a vadvizet s termékenyítette a talajt.

— Oh, — mondotta Gizella mélyen megindult hangon, — hogy nem láthatta soha munkája eredményét, hogy nem gyönyörködhetett a fejedelmi törzsek diszes koronájában. Szegény apám...

Könny toltult a szelid barna szembe.

A nagymama kisvártatva nyugodtan, kijelentésszerűen jegyezte meg:

Társasági és báli selyem

bluzok és ruhákra, minden árban, továbbá mindig a legújabb fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 75 krtól 11 frt 35 kr.-ig mként. Bérmentve, elvámolva, házhoz szállítva. Minta postafordultával.

Az 1908-as nagy divat a — tull és selyem muszline — továbbá ajánlom Messaline, Rádium, Taft, Crêpe de Chine, Eolienne, Vorlo, Schott, Chinè, Pekin, Damaszt. Megrendelések bármely nyelven intézendők Seiden-Fabrik Hennenberg Zürich, a német császárné udv. szállítója. III.

hogy Manfréd, Lord Byron autobiografiája. Már most az a kérdés, hogy egy ilyen sferikus darab előadó művészei hálás szerepet kapnak-e vagy nem! Felelet; nem! Itt megszűnik minden ambíció, minden képesség, minden szinpadai rátermettség, hiábavaló minden erőlködés, az olvasva élvezett Manfréd intenzív hatását, a szinpadon túlhaladni sőt megközelíteni sem lehet. Manfrédból hozzánk hasonló embert formálni, alakítani nem lehet, az alakító művészeknek be kell érnie az értelmes szavallással, ez a legtöbb, amit tehet. Lugosi próbált alakítani is, de erről nem szólunk — ellenben elismerjük, hogy értelmesen szavalt. Sok dolgot iparkodott velünk megértetni és ez a fáradós részben sikerültnek is mondható. Elismerjük, hogy a klasszikus darabokban megkívánható tónus nem fekszik messze képességeitől és hogy rövid idő alatt el is éri. A rendezés azonban oly primitív és sarkalatos hibákban leledzett, hogy méltán kijárna érte egy kis megrovási kaland, no de majd kapunk érte kárpotlást máskor.

* * *

Brieux Simone-ját didaktikus drámának nevezhetjük. Az ifjabb Dumas azt, az esküdt-bíróságok által is a legtöbb esetben respektált elvet mondotta ki, hogy a férj, ha feleségét influgranti kapja, megölheti; Brieux ebben a darabjában perbe száll Dumassal és azt bizonyítja, hogy a férjnek ilyen esetben, mint vádlónak, szóval érdekelt félnek nincs joga a bíraskodáshoz és ha mégis megöli az asszonyt, akkor annyi lelki kinon kell keresztülmennie, mint Eduard de Sergeacnak. Szerelmi vétségért nem szabad senkit megölni, mert ezen radikális eljárás egyszer s mindenkorra elvadjja az utját az erkölcsi megjavítás lehetőségének, azonkívül bünt bünnel kiegyenlíteni nem is lehet, meg nem is érdemes, mert ők ott kinnak ott marad a lelkiismeretfurdalás.

Ezt hirdeti Brieux majdnem meggyőző erővel és bár Simone hatása alatt némi tekintetben hajlandók is vagyunk neki igazat adni, azért a megcsalt férjek követendő eljárása nyílt kérdésnek marad továbbra is, sokféle lévén a férjek temperamentuma, a semmibe is sokat látó Otthelloktól kezdve, le egész a pozitív és félremagyarázhatatlan tényekkel szemben is csak a kezdődő gyanu neveltséges álláspontjára helyezkedő poltronig.

A „tue la“ elv ezentúl is gyakorlatban maradva sangvinikusoknál és még ha törvényileg kötelező lenne is, a nyulszívűek félnek tőle.

A darab cselekménye egy teljesen befejezett hitvesgyilkolási drámából indul ki s a megölt anya felújuló emléke megzavarja lánya készülő boldogságát, — a halott árnyéka ólomsúlyal nehezedik az élőkre s a gyilkos férj keserves kinokat szenved, mint apa, akinek vérrrel szennyezett keze csak átkot hoz, de áldást nem adhat rajongva szeretett leánya tervbevett házasságára.

Az eredeti darabban ugyan a völegény (Michel) kijelenti, hogy Simone-t azért elveszi, de nálunk ezt lehúzták, ami kétségtelenül az értelem rovására történt. Simone anyjának, apja által történt meggyilkolását ugyanis jó ideig leplezik, de sikertelenül. És mikor kiderül — ez okozza a bonyodalmat, illetőleg hátráltatja a fiatalok boldogságát. Szerkezet tekintetében nagyon sok kifogást lehetne emelni, így p. o. hogy a cselekménye nagyon sovány, hogy a párbeszédei tulságosan terjengősek, hogy nehezen indul meg, de mindeztől ennél a műnél el kell tekintenünk, mert zseniális tendenciája és meglepő eredetisége tiltakoznak a scholasztikus mérték alkalmazása ellen.

Brieux kedvéért szabad tágitani, a szigoruan megsabott drámai kereteket, mert ő kitudja tölni a legtágabbakat is, sőt még így is alig fér el benne.

Térjünk át az előadásra. Első sorban Békés Gyula Sergeacját kell kiemelnünk. Az első felvonás amnesia partialisban szenvedő alakját oly hűen játszotta, hogy beillett volna elmekortani paradigmának. Mimika, taglejtés, beszéd — mind hű és kifogástalan. A második és harmadik felvonásban is minden szava őszinte és szívhez szóló volt. Ternyei Michelle elegáns közvetlenségével ez alkalommal nem tévesztette el a hatását.

Lugosiról nem szólhatunk, mert nagyon jelentéktelen epizódszerepe volt. Kemény Lajos hangjának melegségével megtéveszt bennünket, de mozdulatai koros szerepében néha egy kissé fiatalosak.

Gazdy Simoneja lelkiismeretes munkára vallott és bár nem szívesen látjuk a hősnőket a szendéknek való szerepekben, játéka tetszésünkkel találkozott. Egyetlen egy érzelmi mo-

mentum sem kerülte el figyelmét, nagy lélektani ismeretre valló aprólékos gonddal megjátszott mindent, ami megjátszható volt. Könyvmirigyeink tartaléktökéjét majdnem kimerítette és ez jelent annyit, — mint a tapsorkán. A rendezés hibátlan volt; hiányokat ez estén csak a közönség sorában észleltünk.

N—y V—s.

Call báró Budapesten. Báró Call, a külügyminisztérium első osztályfőnöke tegnap reggel Budapestre érkezett s a tegnapi nap folyamán hosszabb tanácskozást folytatott Wekerle Sándor miniszterelnökkel, Darányi Ignác földművelésügyi miniszterrel és Szerényi József államtitkárral. A konferenciák tárgya a törökökkel való tárgyalások módjának megbeszélése volt. Szó volt a balkánállamokkal kötött szerződések megújításáról is, különösen pedig a szerb kereskedelmi provizióriumról. Báró Call Kossuth Ferencnél is tett látogatást.

Helyőrségváltozások. Bécsből írják, hogy a hadvezetőségnek azt a tervét, hogy 1909. tavaszán nagy helyőrségváltozásokat eszközöltek, a külpolitikai események nagyon megváltoztatták. Az volt a terv, hogy a 64. és 76. gyalogezredek Bécsből Komáromba és Kaiser-ebersdorfba, a 48. gyalogezredek Brünnből Bécsbe, a 24. ezredet Budapestről Lőcsére s az ötödik ulánuszredet Marburgból Sziszekbe helyezik át. Most azután ezeket az ezredek Mostarba, Banjalukába, Konicába és Bijilinébe helyezték el, az 5. ulánuszredet pedig Travnikba teszik, így a helyőrségváltozás már megtörtént, de éppen nem az eredeti terv szerint.

A pápa mint alperes.

Meszlényi püspök végrendelete.

Érdekes polgári per feg lefolyni legközelebb a szatmári kir. törvényszék előtt. A pernek nem is annyira a tárgya mint inkább szereplői adnak érdekességet. Az egyik alperes ugyanis nem kisebb egyéniség, mint X. Pius pápa. Azonban valószínű, hogy miután csekély 300 aranyról van szó nevével kapcsolatban, le fog mondani a pörös eljárásról. A fölötte érdekes ügyről a következő távirati értesítést kaptuk:

Meszlényi Andor beregszászi törvényszéki bíró, néhai Meszlényi püspök unokatestvére tegnap a törvényszékhez keresetet adott azon kérelemmel: mondja ki a bíróság érvénytelennek a püspök végrendeletét; állapítsa meg elhalt rokona törvényes örökösödési jogát azon vagyonra, mely érvényes, hazai jogunk szerint.

Főpapok után szabadon örökölhető vagyon iránti kereset mindazok ellen irányul, a kiket Meszlényi püspök végrendeletileg valamiben részesített. Többek közt alperes: X. Pius pápa, kinek az elhunyt püspök 300 aranyat hagyott továbbá Szabó István prelátus, aki a püspöknél fél milliót örökölt. Alperesek még: a szatmári irgalmas nővérek zárdája, több jótékony intézet. A kereset kéri, hogy a feleket perrendszerü tárgyalásra idézzék meg. Lakóhely Pius pápánál nincs jelölve.

mely inkább játékból, mint vadászszenvedélyből minden bokrot megszimatozt.

A testvérek egyideig némán haladtak a nagy nyárfák alatt. — Gyula szólalt meg elsőnek.

— Giza — mondotta — szomorú hirt kell veled közölnöm.

— Szomorú? Ugyan kérlek, — mondotta a leány ingerkedve, — te olyanra nem is vagy képes. Sokkal jobb a szived . . .

A mérnök mosolygott.

— Lehet, de ez egyszer mégis . . .

— És mi az a nagy szomorúság, ha szabad kérdeznem?

— Nohát nem valami nagy tragédia éppen. Csak annyi, hogy ezeknek a szép nyárfáknak több, mint felét jövő tavasszal ki kell vágatnom.

A leány arcán megdöbbenés mutatkozott.

— Az nem lehet — mondotta gyorsan, idegesen. . . Gyula, hát nem tudod, hogy ezeket a boldogult édesapánk ültette . . . De ha nem is ő ültette volna . . . Hogy lenne szived élőfát bántani, hozzá ilyen szép fákat, melyeket a jó Isten gyönyörűségünkre teremtett . . . Az lehetetlen.

A mérnök könnyedén vállat vont.

— Gizuskám — mondotta — a mi mesterségünk nem ismer érzékenységet, csupán célszerűséget. Nyolc nagyobb munkáslakot kell erre építeni . . . Ez oly fontos gazdasági érdek . . . Megvallom, én is sajnálom ezeket a fákat . . . de hasztalan, mi mérnökök nem lágyulhatunk el, nekünk nem lehet szentimentális tekintetünk.

A szép szőke leány kiegyenesedett.

— Jó — mondotta meleg, csengő hangon — tehát ezek a fák halálra vannak ítélve, te vagy a bírjuk. Legyen . . . De én a hugod vagyok, hozzád senki sem áll szíved szerint oly közel mint én . . . Ezt tudod, érzed . . . Nos én, a te hugod, leborulok előtted s ha kell térdem állva kérek kegyelmet ezeknek a nyárfáknak . . . Gyula, hallod: kegyelmet esedeznek!

És leborulni készült fivére előtt.

A mérnök gyors mozdulattal megakadályozta s tréfás, derűs hangon így szólt:

— A kegyelemnek hely adatik . . . az ítélet végrehajtását bizonytalan időre felfüggesztem.

Köszönöm — kiáltotta Giza és nyakába borulva fivérének, össze-vissza csókolta.

Goldstein Karolina

orvosilag elismert mellfűző műterme

Debreczen, Piac-u. 61. Szent-Anna-utcával szemben.

A legérzékenyebb alakra angol és francia legújabb szabásu MIÉDER mérték után szabva 6 óra alatt készül **3 koronától feljebb.** Mellfűzőkben állandó nagy raktár. Kivánatra árjegyzék ingyen.

Karácsonyi és újévi ajándékokat

igen olcsón lehet beszerezni a Debreczeni Nagy Áruházban. Menyasszonyi kelengyék és női felöltők.

Gelbmann és Rosenfeldnél

DEBRECZEN, Piac-u. 19. sz.

A Bocskay serleg vándorlása.

A tornaegyesület örömnépe.

Lapunk adott először hírt arról, hogy a Bocskay-serleg véglegesen a OTE. birtokában marad. A napokban érkezett le erre vonatkozólag csikszentkirályi Lestyán Adorjánhoz, a DTE. agilis elnökéhez, a Magyar Athletikai Szövetség leirata, amely a következő megfélebbizhetetlen ítélet foglalja magában:

„A tanács az atletikai szakosztály szept. 15-én hozott határozatának 1, 2, 3 és 4. pontját érintetlenül hagyja, a határozat 5. pontját azonban, amely szerint a DTE. a Bocskay-serleg ezidén megnyerésétől elütközik, megváltoztatja és a DTE-t a Bocskay-serleg ez ideig győztesének elismeri.

Ennek öröme a DTE. tegnap este társasvacsorát rendezett, amelyen társadalmi életünk kitünőségei közül számosan voltak jelen. Tösztokban természetesen nem volt hiány s a hangulat mindvégig kedélyes, vidám volt úgy, hogy a társaság csak a késő éjjeli órákban kezdett oszladozni.

HIREK.

— **Vasárnapi istentisztelet.** Ma advent negyedik vasárnapján urvacsoraszta lesz a református templomokban és ez alkalommal a következő lelkészek végzik az istentiszteletet: a Nagytemplomban prédikál Kiss Albert segédlelkész, ágendázik Jánosi Zoltán lelkész, a Kistemplomban prédikál Szarka Boldizsár segédlelkész, ágendázik Baróthy István segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban prédikál K. Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Boér Károly segédlelkész, az Ispótytemplomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik Szele Miklós segédlelkész, a Csapókerthben Cs. Tóth Lajos 3. theológus, a Homokkertben Sárközy Lajos szénior. — A róm. kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartanak: Reggel 6 órákor csendes szent mise, 7 órákor csendes szent mise, 8 órákor egyik kegyesrendi tanár a főgimnáziumi ifjúság részére csendes szent misét mond, 9 órákor az ünnepi nagy misét Gróh Ferenc prépost plébános végzi segédlettel, utána szent beszéd, háromnegyed 11 órákor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond, fél 12 órákor csendes szent mise. Délután 3 órákor litánia, utána rózsafüzér, 5 órákor a Szent József társulatának hónapos ajátossága szent beszéd körmenet és litániával. — Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órákor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi.

— **Debreceni főmérnök sikere.** A Magyar Vasúti és Hajózási Klubb műszaki szakbizottságának folyó hó 18-án Budapesten tartott ülésben Ujlaki Henrik máv. főmérnök felolvasást tartott e címen: „Az államvasúti tölgyfák elosztásának gyorsítása és szállítási távolságainak csökkentéséről“. Felolvasó élénk színekkel ecsetelte a régebbi viasz állapotokat és részletesen kidolgozott programot mutatott be, mely a bonyolult kérdés gyökeres megoldására alkalmasnak látszik és az újabb lényegesen javult állapotok mellett is még szüksé-

gesnek mutatkozik. A felolvasáson nagyobb részt vasúti szaktekintélyek a szakszerű fejtegetéseket érdeklődéssel kísérték és a kérdésnek a kijelölt alapon való tanulmányozását kilátásba helyezték.

— **A munkaszünet felfüggesztése.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter üdvös leiratot intézett tegnap a városhoz. A közeledő ünnepekre való tekintettel megengedi hogy a mai napon az ipari és kereskedelmi cikkek egész napon át árusíthatók legyenek. Ugyancsak megengedi ezen cikkeknek korlátozás nélküli házhoz szállítását is. A miniszter rendelete ipari és kereskedelmi körökben igen jó hatást tett.

— **A Szent László-Dalegylet** rendkívüli hangversenye iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánul, hogy jegyek már csak korlátozott számban kaphatók. A rendezőség úgy állította össze a műsort, hogy mindenképen érdekes hangversenyestre van kilátás. Az új és szép hangú énekesekkel megerősödött dalárda pompás ének-számokkal fogja emelni a művész szereplők hatását. A hangverseny a róm. kath. főgimn. dísztermében ma, vasárnap d. u. 5 órákor kezdődik. Jegyek d. u. 4 óráig Antalfy József könyvkereskedésében (Piac-utca 47.) s azontul a főgimn. II. emeleti hangversenytermében válthatók.

— **A siketnémák karácsonyfa-ünnepélye** f. hó 22-én (kedden délután 4 órákor tartatik meg az iparostanonc-iskola (Burgondia-utca) emeleti termében. Az ünnepélyen az igazgatóság az érdeklődő emberbarátokat szívesen látja.

— **A „Székely-Társaság“ hangversenyei.** Megirtuk, hogy a „Székely-Társaság“ vezetősége két, magas színvonalon álló hangverseny rendezésén fáradozik. Blaha Lujza megígérte, hogy januárban lejön Debrecenbe s részt vesz az első hangversenyen, sőt valószínűleg két este a színházban is fellép. Fráter Loránd pedig a napokban értesítette csikszentkirályi Lestyán Adorjánt, a „Székely-Társaság“ agilis elnökét, hogy a március hóban tartandó második hangversenyen ő is örömmel közreműködik. Az előjelekből ítélve, tehát a „Székely-Társaság“ hangversenyei páratlanul fényesnek ígérkeznek.

— **A szabósegéd tanfolyam** ma vasárnap d. u. fél 3 órákor tartja záró előadását a Burgondia-utcai tanonciskola I. emeleti rajztermében. A tanfolyam vezetősége ez uton hívja meg az érdeklődőket.

— **A vásárló közönség figyelmébe.** Ma Vasárnap f. hó 20-án Bosznay I. és Társa divat és szőnyeg áruházában a karácsonyi vásár miatt egész nap lehet vásárolni.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Tegnap délután három órákor a városházán hitelesítő közgyűlés volt. Ezen közgyűlésnek keretében tette le a hivatalos esküt Szabó Kálmán tanácsnok, aki a múlt közgyűlésen az eskütételnél nem volt jelen.

— **Fényes mese-délután.** A csütörtöki felolvasó esték rendező bizottsága gyönyörű mese-délutánt rendez holnap, hétfőn 4 órákor az „Arany Bika“ disz-

termében, ami belső értéke mellett anynyival is lekesebb támogatásra számíthat a közönség részéről, mivel a befolyótiszta jövedelem szegény gyermekek fölruházására fordítatik, s így a mesés mulatságon résztvevő gyermekek amellett, hogy maguk mulatnak, gyámolításra szoruló kis pajtásaikon is segítenek. Hogy a program, igazán mese-programm lesz. Szébbnél-szebb meséket fognak mondani a gyermekeket igazán szerető nénik és bácsik. Lesz azonkívül ifjúsági zenekar, pillangó tánc, nyul-duett kókusztánc, zenebohóc, kacagtató bűvészet; lesz csoda báb, aki igazán beszél, sőt pompás verset is szaval, hallunk majd neveltető humoros gyermek verseket és még sok minden érdekes dolgot, gyorsan pergő egymásutánban. Ezen rendkívül élvezetesnek ígérkező délutánra a munkaszünet felfüggesztése alkalmából ma egész nap lehet jegyet váltani Antalfy József könyvkereskedésében Piac-utca 44. s ha netalán még maradna hely, ami az eddigi előjelekből ítélve bajosan hihető, holnap délig is. A helyárak a szokott olcsók, elsőrendű ülőhely 1 korona, másodrendű ülőhely 50 fillér, állóhely 30 fillér, páholy 5 és 6 koronó. Ajánljuk ezt az érdekes gyermek-mulatságot a t. szülők figyelmébe.

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógy-szerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsölése jó hatásnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.“

KOSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavas

INDASZESZ

gyógyfű sóborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissit. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyuró-kenő-kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszagatás, és mindennemű meghülésből eredő bajok ellen. A székelyhavas „INDASZESZ“ össze nem tévesztendő más sóborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ“ székelyhavas gyógyfűvekből előállított és hatásában felülmohatatlan gyógyszerkülönlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavas „INDASZESZ“ kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt. Főraktár Debreczen: Központi brogériája. Városház épület. 2352

Kivonat.

1 kg. Családi vegyes kávé 2 kor. 1 kg. Törmelék csokoládé 1.80 f. 1 kg. Orosz tea, finom 6 kor. Dessert csokoládé, 1 doboz friss teasütemény 1/4 kilós 50 fill. Szép malaga és datolya.

Kohn Henrik
déli gyümölcs és cukorka kereskedésében
Hatvan-utca 5. szám. Telefon 388.

Nincs már gondja

hogy miként vegyen karácsonyi ajándékot, hogy nekelljen sok pénzt egyszerre kiadni miután csekély havi részlet fizetésre vehet mindennemű fegyvereket, gramfonokat hangszereket, fényképező gépeket, látszóveket és valódi Meidinger kályhakkal, a minták láthatók Schvartz féle pipa üzletben a városházzal szemben. — Levélbeni meghívásnak eleget teszünk. — Diszkrétio biztosítva.

— **Biky Károly esperes balesete.** A Debreczenben is széles körben ismert Biky Károly szatmári esperest, székhelyén sajnálatos baleset érte tegnapelőtt. Biky Károly a délelőtti isteni tiszteletet végezte a szatmári református templomban. Palástosan kezében imakönyvvvel indult el a templomból. Sietett haza, mert még délelőtt a szatmári egyháztanács ülésén is elnökölni kellett. Az ut nagyon sikos volt s Biky nem ügyelt erre. Egyszerre megcsuszott, s elesett a járda közepén. A járólélek az espereshez siettek, felakarták emelni, de Biky meg sem tudott mozdulni. Gyorsan orvosért telefonáltak. Az orvos azonnal konstata, hogy Biky Károly térdén alól eltörte a lábát. Az esperest kocsiba tették, hazavitték lakására, ahol kétségbeesett családja vette ápolás alá. Az orvos gipsz kötést alkalmazott — s a legnagyobb nyugalmat ajánlotta a betegnek. A szerencsétlenül járt esperes 4—5 hétig lesz kénytelen ágyban maradni.

— **Játék a fegyverrel.** Tegnap este súlyosan megsérülve hozták be a debreceni kórházba Honnó Julianna egykei leányt. Honnó Julianna tegnap este Egyeken szülei lakásáról eltávozott és egyik barátját kereste fel, hol később egy forgópisztolyt kezdett babrálgatni. A revolver közben elsült és a golyó Hannó Julianna bal arcába furódott. Allapota súlyos. A kórházban még az éj folyamán megoperálták.

— **Az első Fillér-estély.** A napokban megalakult „Vasutas Otthon” tegnap este tartotta első „Fillér-estély”-ét. A közönség zsufolásig megtöltötte a termet s tündetőleg tapsolt az érdekes és élvezetes műsor minden egyes száma után. A szereplők: Drumár János, Miksa Rezső, Szendrő Sándor, Patterman Ida, Grünberger Erzsike és Zivuska Andor egytőlegyig a legkiválóbbat nyújtották s így a fényes siker nem maradhatott el. Az első „Fillér estély” azonban nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is szép eredménnyel végződött, amennyiben tetemes összeggel gyarapította a „Vasutas-Otthon” könyvtári alapját.

— **Fráter Loránd hangversenye.** Még csak pár hét választ el azon ritka, érdekes hangversenytől, midőn Fráter Loránd az országghírű magyar dalköltő a jövő hó január 10-én este 8 órakor az Arany Bika dísztermében nagyszabású fényes hangversenyét fogja megtartani. A hangversenyen még közreműködik Paulay Erzsike, a nemzeti színház művésznője, aki művészi szavallatával fogja ismét meghódítani a közönséget és Tarnay Alajos országos zenekadémiai tanár, zongoraművész, aki önálló számokkal is szerepelni fog. A hangverseny iránt nemcsak városunk zenekedvelő közönsége, de a közel vidéki intelligencia is nagy érdeklődést tanusít. Ezideig a páholyok és az ülőhelyek nagy része előjegyezve van. A hangversenyre úgy az előjegyzett, mint a többi jegyek most már kiválthatók és kaphatók Csáthy Ferenc könyv- és zene-műkereskedésében.

— **Felhívás kereskedő és iparos kartársainkhoz.** Ismételtén kapjuk a következő felhívást: A törvényhatósági bizottsági tagválasztások előkészítése tárgyában ma vasárnap

délelőtt 11 órakor nagy gyűlést tartunk. Bizalommal teljes lelkesedéssel kérünk, és hívunk fel benneteket, hogy közös akciónkat tömeges megjelenéssel, összetartásunk együttérzésének teljes erejével mutassuk meg. Mutassuk meg még sokszorozottabb mértékben, mint a Kamara termében tartott alakuló gyűlésünkön, hogy átérezzük kereseti foglalkozásunk rokonságát, testvériségét és hogy e város érdekének előbbrevitelében együtt érezzünk, összetartunk. Polgári tevékenységünk becsületes létalapja: a munka, az a mi bennünket egyesít; ugyanez az, ami most bennünket nagyot és kicsinyt, gyengét és erőset egymás mellé sorompóba hív, hogy együttes odaadó munkánkkal méltó képviselést és számbeli, ami adószolgáltatásunknak megfelelőbb arányt bizottságunk kereskedőnek és iparosnak a választási urnák útján a városi bizottságban. Legyünk ott mindnyájan a nagygyűlésen.

— **A Petőfi Társaság új tagjai.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A Petőfi Társaság ma este ülést tartott, melyen renndes tagjai sorába beválasztotta Molnár Ferencet, Porzolt Kálmánt, Palágyi Lajost, Szöllőssy Zsigmondot és Lőrincz Györgyöt. Tiszteletbeli tagok lettek: Beöthy Zsolt, Jászay Mari és Rátkay László. Fráter Lorándot kültagnak választották meg.

— **Karácsony előtt mi legyen a cél?** Aczél antiquáriuma és papirkereskedése, ahol mindenféle ajándékkönyvek gyermekek és felnőttek részére, ugyszintén gyönyörű díszlevél-papírok, emlékkönyvek, képeslap-albumok stb. stb. mesés olcsón kaphatók. — Tessék próbát enni. Kérem kirakataimat megtekinteni. Karácsonyi és ujévi képeslevelezőlap ujdonságok. Telefon 575. 2396

— **Tündér szép francia babák, baba ágyak, butorok, konyhák, mindenféle állatok, kardok, puskák, hintalovak, gőzgépek, vasutak s számtalan szebbnél-szebb karácsonyi ajándék tárgyak mesés olcsó árban kapható Mentze Henrik áruházában, Debreczen Kossuth-u. 4. szám. 1916**

— **Schaf János tánczmester** az új táncztanfolyamát az iparos osztály részére 14-ikén hétfőn, a gazdálkodó ifjak részére 22-ikén, kedden nyitja meg. Karácsony mindkét napján estélyt rendez.

— **Vigyázzon!** Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni, Bádógos-u. 4. 2194

— **Kardos László** Debreczen Kossuth-utca 9. ajánlja különleges karácsonyi czikkeit, szép, jó és olcsó kikészítésben. Továbbá tudatja, hogy az évvégével szokásos alkalmi czikkek december 16-tól eladásra kerülnek. 2363

— **A kinek nincs téli kabátja,** de pénze sincs, forduljon Kaiser Salamonhoz, Hatvan-utca 2. 2294

— **A Debreczeni Leszámoló Bank** m. sz. (Piacz-u. 49. főpostával szemben) olcsó kölcsönöket folyósít. 2374

— **Divatos őszi és téli női és Leány felöltöket, boákat, model kalapokat** csak a Hajdumegye legnagyobb Rózsa-féle áruházban Kistemplombazár lehet már máttól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

— **Kugler czukorkák** eredeti csomagolásban 1 és fél kilogrammos eredeti fadobozokban, valamint színházi csomagokban kaphatók a Hegedüs és Sándor czégnél, Kossuth-utca 11. Naponta friss szállítmány. Telefon 54. szám 2395

— **Percel Carola** tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent-Anna-utca 22. szám. 2176

— **Vizvezeteki, fürdő, csatornázás és szivattyu berendezéseket gyorsan szakszerűen készít és javít jótállás mellett, Wilhelm Ede, Hatvan-utca 4. 2267**

— **Tajtékpipák, hermónikák, czipők, csizmák, kézi- és láda-kufferek és piaci táskák** a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár”-ban, Bádógos-u. 4. 2195

— **Ideg és izomerősítő svédgymnasztika** (Nem Zander-féle.) Debreczenben. Magvassy Pál nyug. torna tanár, városunkban három havi kurzust **Batthyányi-utca 3. szám alatt nyit.** Ezen üdvös intézetet a nagyközönség becses figyelmébe ajánljuk, mert az orvosi tudomány már régen megalapította, miszerint a svédgymnasztika gyakorlatok az emberitest szervezete a legjobb és a legjótékonyabb hatással bírnak. Az intézet megnyílik decz. 14-én. 2341

— **Bálbizottságok figyelmébe** ajánlja kiváló szép táncrend készítményeit Dávidházi Kálmán és Társa könyvkötő és díszműves üzlete, a hol egészen új modorban, művészi kivitelben készülnek táncrendek és rendezőjelvények. 2343

— **Karácsonyfa díszek,** czukorkák a legnagyobb választékban Mayer Jenő csemege üzletében kaphatók. Érdeklődőknek ajánlatos bevásárlásaikat mielőbb elintézni, mivel a nagy kereslet miatt a szebb tárgyak hamar elfogynak.

— **Az ősz.** A gyümölcsöt érlelő ősz hűvös időjárásával, kellemetlen esőzéseivel, hideg éjszakáival sok betegség csiráját hinti el az emberek között. Hurutok, tüdőlob stb. ebben az évszakban szedik legtöbb áldozataikat. Ilyenkor lép fel leginkább járványszerűen az influenza. Annál könnyebben állja ki az ember ezeket a bajokat, annál kevésbé lépnek fel veszélyes utóbajok, mennél nagyobb a beteg ellenállóképessége. Aki az utóhatásoktól szabadulni akar, sőt azoknak elejét akarja venni, az szedjen FERROMANGANIN-t. Mert a FERROMANGANIN az, mely a vért táplálja, az idegeket erősíti és az emésztést feltétlenül előmozdítja. Már pedig a jó emésztés adja meg a test ellenállóképességét és ez teszi képessé a szervezetet arra, hogy kártékony külső behatásoknak ellenálljon, s a kóros csirákat a szervezetből kiküszöbölje. Sápikór és vérszegénység, amely rendszerint fejlődő leányoknál fordul elő, nemkülönben általános gyengeség és kimerülés ellen is régóta kitűnő szer gyanánt ajánlják az orvosok a FERROMANGANIN-t, amelynek ennélfogva egy család háztartásából nem szabad hiányozni. Egy üveg 3 kor. 50 f. Vásárlásnál ügyeljünk a FERROMANGANIN névre s a LEÁNYFEJ védjegyre s utasítsunk vissza minden más hasonló nevű készítményt. Kapható minden gyógyszerárban, de biztosan Török József gyógyszerárban Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. Debreczenben kapható: Központi drougeria, Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferencz, Muraközy László gyógyszerészeknél.

COGNAC

Bevásárlásnál határozottan **Gróf Keglevich István utd.** hirneves gyártmányait kérjük.

Bel- és külföldön kizárólag diszoklevéllel kitüntetve.

Az üzletátalakítás

befejeztével az **olcsó kézimunkavásár** megkezdődött

KRAUSZ GYULA

●●●●● kézimunka és rövidáru üzletében, **DEBRECZEN, Kossuth-utca 15. szám.** ●●●●●

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Vasárnap délután Nagymama, operette. Bérletszünet.

Vasárnap este. Nincs-e elvámolni valója? bohózat. Ujdonság. Bérletszünet.

Hétfőn Nincs-e elvámolni valója? bohózat. „C” bérlet.

Kedden Nincs-e elvámolni valója? bohózat. „A” bérlet.

Szerdán Nincs-e elvámolni valója? bohózat. „B” bérlet.

Csütörtökön délután gyermekelőadás, Tündérszerelm, regényes daljáték. Bérletszünet.

Pénteken délután Kutya van a kertben, bohózat. Bérletszünet.

Pénteken este Dollárkirálynő, operette. Bérletszünet.

Szombat délután Csókkirály, regényes daljáték. Bérletszünet.

Szombaton este Baba, operette. Bérletszünet.

Vasárnap d. u. Trapezunti hercegnő operette. Bérletszünet.

Vasárnap este Viola az alföldi haramia, népszínmű. Bérletszünet.

* **Ünnepi előadások.** Az igazgatóság a karácsonyi ünepekre, melyek pénteken kezdődnek és vasárnapal végződnek, — tehát előadás — következő darabokat tűzte műsorra: Pénteken délután Kutya van a kertben, este Dollárkirálynő. Szombaton délután Csókkirály, este Baba. Vasárnap délután Trapezunti hercegnő, este Viola az alföldi haramia.

* **Gyermekelőadás.** Csütörtökön délután 3 és fél órákor gyermekelőadás lesz. Ez alkalommal színre kerül Huszka—Martos regényes daljátéka: a Tündérszerelm mérsékelt helyárrakkal.

* **Baba.** Az igazgatóság nagy gondal készít elő Andreen bájos zenéjü operettjét, a Babát, melynek második felvonását rendkívül fényesen állítja ki. Az igazgatóság ez uton felhívja a t. közönséget, hogy a Baba második felvonásában 50 gyermekre van szüksége, akik tehát gyermekeiket játszani akarják, jelentkezzenek a színháznál Ferenczy rendezőnél.

* **Hol van Radó Anna?** Ezt a kérdést intézik hozzánk különböző variációkban, különböző oldalról. Minthogy pedig mi ezen kérdésre nem tudunk válaszolni, tisztelettel átszármasztjuk a kérdést illetékesebb helyre, a színház szeretett direktorához azon kérdéssel válaszoljon ő, hogy hol van hát Radó Anna? Mit csinál Radó Anna? Van a műsoron elég énekes darab és operett. De hol van Radó Anna? S hol vannak a sokat ígért magyar operák? Még élénken emlékeztünkben van a tavaly előtti Bánk-Bán nagy sikere, amikor Radó — Erzsébet szerepében gyönyörű sikert aratott. Tehát hol van Radó Anna? Ezt kérdezik tőlünk s ezt kérdezzük mi is.

IRODALOM.

Keletiek Nyugaton.

Oláh Gábor könyve.

Annak az új irodalmi áramlatnak, amelynek Ady Endre a megindítója, egyik lelkes harcosává szegődött Oláh Gábor. É kijelentésünkkel azonban a világért sem akarjuk Oláh Gábort az Ady követők népes táborába so-

rozni. Oláh Gábor szuverén fejedelme az ő szellemi világának, szinte a Byron Manfrédjára emlékeztető önálló egyéniség, akinek az elve: a korlátokat ledöntő „vakmerő mindent akarás”. Ennél a pontnál találkozunk Adyval, de itt aztán el is válik tőle.

Oláh Gábor maga a megtestesített szubjektivitás. Mindent a maga szemével lát, minden tettének a középpontjába az ő személyét helyezi, szinte halljuk, amint önzéstől, büszkségtől duzzadó keblét verve, reánk kiált: „Látjátok ezeket, én tettem, úgy, ahogy csak én tehettem!” Mindent önmagába olvaszt, mindent a magáévá tesz, még a fillérei is gáborfillérek.

A „Keleteiek Nyugaton” című legújabbán megjelent munkája forduló pont az Oláh Gábor írói pályáján. Ő maga mondja: „Sokáig bódorogtam a tisztas Mult letarolt mezején, míg utamra találtam. Most már rajta vagyok, célnak megyek. Óh, milyen nehéz, nehéz volt elvetni a régi cafrangokat, a megszokott nyelvforgást, az öntudatlanán vált izommoccanásokat. De fölégettem mögöttem a hidat; vagy leszek valaki, vagy elveszek. Szavam magyar, képzeletem több, mint magyar, enyém a jövő”.

Ezt a nagy lelki átalakulást a szellemi téren vezető Nyugat megismerése idézte elő. A nyáron Párisba utazott Oláh Gábor két barátjával s a folyton forrongó, izzó Páris, a művelt Nyugat ez a nagy szellemi konyhája, egészen átforgatta lelkét. Nem keres és nem fut többé vezérlő, irányító csillagok után, hanem megnyitja egeket ostromló akaratajának összes zsilipjeit s a vele született nagy tehetség az utjában álló akadályokat legyőzve, feltartóztatlanul halad az önmaga által taposott ösvényen.

Oláh Gábor ebben a munkájában úgy mutatkozik be, mint költő-filozófus. Rendkívül éles megfigyelő képességével mindent észrevesz, mindent meglát s a lelkében támadt impressziók csodálatosan finom gondolatok alakjában szűrődnek le.

Csak hogy egy példát említsünk: A pajkos, a piszkos kis párisi gyerekek papircsónakosdi játékában a francia nemzet nagy tengeri hatalmának csiráit látja. — De felhozhatnánk még számtalant, hiszen ez a könyv nem egyéb, mint találobbnál találobb következtetéseknek, szebbnél szebb gondolatoknak kincsbányája. És mikor vizsgálja, dicsőíti a Nyugat Párisban felhalmozott hét mértföldes léptekkel rohanó kulturáját, fájdalmas hangon emlékezik meg a messzire elmaradt Magyarországról, undorral gondol a poros Debrecenre s a benne lakó sároshátú filiszterekre s szinte önkéntlenül is felsóhajt: „Itt, Párisban van csak Élet!”

Oláh Gábor nem ismer határt még a szókimondásban sem. Bizony, igen sok olyan kifejezésre akadunk művében, amelyek nem találhatók fel a jó ízlés s az illem lexiconában. Azért szívesen megbocsátunk neki, hiszen ez is az ő zabolátlanul csapongó természetéből következik. Nem álszenteskedő, mint a magyar, hanem nyílt, őszinte, álszemérmert nem ismerő, mint a francia, amely palani et publice csókolódzik az utcán.

Oláh Gábor itt-ott tapasztalható szertelensége, bizarrsága mellett is ősz eredeti talentum, aki most lett igazán nagy költővé, amikor Önön magát megtalálta s ezzel a legutóbbi munkájával elért sikere nem efemer jelentőségű, hanem bizonyára helyet szerez nevének a magyar irodalomtörténet lapjain is.

(Sz. F.)

)(**Magyar Művészeti Almanach.** Most, hagyta el a sajtót a Magyar Művészeti Almanach IX. kötete, amely kiállítás s tartalom tekintetében felülmúlja az előző évfolyamokat.

Cikkeket közöl dr. Incze Henrich, Ambrus Zoltán, Ábrányi Emil, Lugosi Döme, Szatai Ferenc stb. írók tollából. Tartalmazza az Országos Színészegyesület tagjainak teljes névsorát. A díszes köntösben megjelent munka bolti ára 3 korona. Előfizetni 2 koronáért lehet a Magyar Művészeti Almanach szerkesztőjénél, dr. Incze Henrichnél (Budapest, V. ker. Csáky-utca 6.)

)(**Szomorú füzek alján.** Szabó István, Nagy Ferenc és Simonka György egy verseskötetet szándékoznak kiadni. — Szabó István már eddig megjelent költeményeivel figyelmet ébresztett maga iránt, Nagy Ferencről is olvastunk már szép, hangulatos verseket s bizonyára Simonka György is tehetséges fiatal ember, mert csak rokonlelkek szövetkezhetnek egymással ideális céljaik megvalósítására. — Különböző sajtó alatt levő kötetükről a következő irodalmi jelentést küldték be hozzánk:

Mi hárman, teológus diákok, szomorú, mostoha gyermekei Életanyánknak, társtalan filomélák módjára dalokba sirtuk könnyeinket s kiröppentünk virágtalan berkünkéből, hogy nekiszegett szárnyakkal hármásban repüljünk meg azt az utat, melyről öregebb madártestvérünk csak nem régiben tért meg. „Szomorú füzek alján” cím alatt verseskötetet adunk ki, melyre most előfizetést hirdetünk. — Modern kiállítású könyvünk illusztrált címlappal március hó végére jelenik meg 2 korona előfizetési árban. A gyűjtőket és megrendelőket kérjük, hogy gyűjtőleveleiket és előfizetési pénzeiket legkésőbb 1909 február 10-ig beküldeni szíveskedjenek. Gyűjtőknek 8 példány után tiszteletpéldányt adunk. Nagy Ferenc, Simonka György, Szombati Szabó István.

A makacs meghülést

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsio.

A Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt kérjük figyelembe venni.

annyira kellemes ízű, hogy azok a kik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsio-val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsio sokkal jobb hatású az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K50.

Kapható minden gyógyszerárban.

FEKETE karácsonyi ujdonságaival **uri divatüzlete** meghódította az URİKÖZÖNSÉGET.

DEBRECZENBEN, Kistemplom mellett

Modern fényképek,

fényképes levelező-lapok, fénykép nagyítások, olajfestésű arcképek művészi kivitelben **VAMOSER** és **BURG** műterem DEBRECZEN, Egyház-tér 3. szám alatt (a nagytemplomnál.)

A Gazda-kör bálja.

Fényesen sikerült a Gazda-kör tegnapi esti bálja. Diszes, előkelő társaság volt jelen s városunk notabilitásai is szép számmal voltak képviselve. Ott láttuk Domahidy Elemért, Tóth János szoboszlói polgármestert, Szele György ref. lelkészt stb. A fiatalság kitűnően mulatott s táncolt kivilágos kivirradtig. A jelen voltak névsorát a következőkben állítottuk össze:

Urasszonyok: Ifj. Szakács Sándorné, Horváth Tamásné, Boldog Sándorné, Nagy Sándorné, Tiszai Imréné, Nagy Sándorné, Csobai Péterné, Juhász Istvánné, Sarkadi Istvánné, Burai Andrásné, Kelemen Gáborné, Kaszás Sándorné, Bancsi Istvánné, Pásztor Jánosné, Mike Ferencné, Kovács Istvánné, Balogh Istvánné, Kegyes Mihályné, Uri Istvánné, Kovács Józsefné, Balla Ferencné, Diószegi Jánosné, Harsányi Istvánné, Kovács Istvánné, Kertész Imréné, Kiss Jánosné, Kozma Péterné, Szilágyi Sándorné, Kovács Perencné, Deák Istvánné, Szabó Sándorné, Boldog Ferencné, Rác Mihályné, Tóth Jánosné, Daku Istvánné, özv. Csikos Andrásné, Nagy Andrásné, Deák Istvánné, Szálkai Andrásné, id. Boldizsár J.-né, ifj. Boldizsár Jánosné, Kovács Istvánné, özv. Krón Józsefné, Szilágyi Józsefné, Piros J.-né, Vértési Istvánné, Pásztor Istvánné, Ökrös Józsefné, özv. Ferge Istvánné, Lada Istvánné, Mike Jánosné, özv. Öry Mihályné, Szegedi Danielné, özv. Kovács Gyuláné, Bihari Istvánné, Vásári Istvánné, Tóth Andrásné, Bundi Imréné, Karacs Imréné, László Mihályné, Balogh Péterné, özv. Faragó Bálintné, Polgári Péterné, Kertész Jánosné, Korom Béláné, Hevesi Jánosné, Vida Istvánné, Major Mihályné, Szűcs Mihályné, Hevesi Gáborné, Pongor Jánosné, Tóth Ferencné, Kovács Jánosné, Ecsedi Józsefné, Tóth Jánosné, ifj. Vékony Mihályné, Vásári Andrásné, Domahidy Elemérné, Gyöngyössy Sándorné, Bozóki Istvánné, Szoboszlai Jánosné, Balogh Istvánné, özv. Jóna Istvánné.

Leányok: Kovács Juliska, Balog Erzsike, Pál Juliska, Dalmi Juliska, Boros Mariska, Seres Erzsike, Szűcs Mariska, Szathmáry Juliska, Pálfi Juliska, Ujfalussy Esztike, Teremi Mariska, Dalmi Mariska, Ferenczi Erzsike, Sarkadi Juliska, Szilágyi Mariska, Nagy Juliska, Burai Katica, Nagy Mariska, Faragó Erzsike, Vecsey Lidia, Mogyorósi Juliska, Boldog Erzsike, Székely Zsuzsika, Nagy Mariska, Barna Kattca, Juhász Esztike, Sarkadi Juliska, Körösi Katica, Szolnoki Erzsike, Buray Erzsike, Erdélyi Erzsike, Kaszás Mariska, Kaszás Esztike, Bancsi Esztike, Matkó Esztike, Rác Mariska, Kovács Zsuzsika, Sarkadi Mariska, Kegyes Esztike, Tisza Juliska, Balla Juliska, Diószegi Erzsike, Harsányi Katica, Szűcs Esztike, Nagy Juliska, Kertész Erzsike, Csiszár Juliska, Kiss Erzsike, Balogh Juliska, Kozma Esztike, Szilágyi Esztike, Kovács Erzsike, Kovács Mariska, Kovács Esztike, Boldog Rózsika, Szabó Olga, Tóth Róza, Rác Erzsike, Juhász Juliska, Juhász Erzsike, Aklos Mariska, Pataki Zsuzsika, Szálkai Erzsike, Boldizsár Juliska, Vértési Erzsike, Kovács Mariska, Molnár nővérek, Piros Mariska, Szilágyi Erzsike, Pásztor Rózsika, Kállay Esztike, Ferge Mariska, Lada Juliska, Öri Mariska, Szegedi Erzsike, Ujfalussy Mariska, Bihari Katica, Vásári Mariska, Tóth Esztike, Jándi Mariska, Karacs Mariska, Szarka Jolánka, László Esztike, Kászó Zsuzsika, Kertész Juliska, Polgári Juliska, Faragó Erzsike, Korom Bözsike, Major Rózsika, Vida Mariska, Pongor Juliska, Kovács Margit, Kovács Etelka, Ecsedi Rózsik, Tóth Mariska, Döre Erzsike, Jóna Rózsika, Török Rózsika, Biczó Irénke, Fazekas Ilona, Tóth Esztike.

Magyar katonák egy szerb vámörre rálöttek.

A szerb kormány intelme.

Mindinkább puszkaporosabb lesz a hangulat a Balkánon és napról-napra feszültebbé válik a viszony a monarchia és Szerbia között. Határösszeütközésekben sincs hiány, melyek rendszerint előhirdető a háborúnak. Ilyen esetet jelentenek most megint Londonon keresztül.

A londoni jelentések arról szólnak, hogy Bogragos mellett 50 osztrák-magyar katona átlépte a határt. Egy szerb vámőr visszavonulásra hívta fel a csapatot, mire azok rálöttek és könnyebben megsebesítették.

A szerb kormány természetesen a külföld előtt igyekszik kihasználni az esetet és nagyobb tartózkodásra inti a monarchia hadseregét. Azt mondja, hogy ha ilyen esetek ismétlődnek nem áll jót a következményekért.

Az egész incidensnek különben a diplomáciai körökben nem tulajdonítanak nagyobb jelentését.

TÁVIRATOK.

Apponyi a kongruáról.

Budapest, dec. 19. Apponyi külügyminister a képviselőház pénzügyi bizottságnak mai ülésében hosszasan beszélt a kongruáról. Kijelentette, hogy a kongruára szánt összeg egy milliőről három millióra fog emelkedni, de erre van fedezet. A javaslatot az ülés végén melegen üdvözölte Széll Kálmán is.

A szultán trónbeszéde.

Budapest, dec. 19. A török parlament tegnapi megnyitóján elhangzott trónbeszéd élénk feltűnést keltett a külföld előtt. Különösen feltűnt az az éles támadás, melyet a szultán Bulgária ellen intézett, de azokat a kijelentéseket sem tartják megnyugtatóknak, melyeket a szultán Ausztria-Magyarországra mondott. Azt hiszik, hogy ezek alkalmatlanok lesznek. A tárgyalások fölvételére a Monarchia és Törökország között.

Szerkesztői üzenetek.

Olvashatatlan névalírás. Még feltételezni is izléstelenység. Azokban az urakban sokkal több az etikai érzék, hogy sem bármely vonatkozásban bármit írjanak magukról. — A kérdéses „Polgármesterválasztás rágalmazással” című keddi vezércikkünket jelenlegi felelős szerkesztőnk írta. Hogy Önnek nem tetszett a választási harc, arról sem tehetünk. Majd talán máskor megkérdezzük Önt?! Jó lesz? — Végül pedig felhívjuk, hogy ne feledje leveleit olvashatóan aláírni. Fő a nyíltság!

A montenegrói fejedelem háborút akar.

A balkáni események.

Pétervár, dec. 18. A birodalmi дума seniorkonventje a külügyministeriumi költségvetésnek a дума plénumában való tárgyalását péntekre tűzte ki. Ez alkalommal Izvolszki külügyminister a külpolitikáról beszédet fog mondani.

(Nikita nyilatkozatai.)

London, dec. 19. (Saját tudósítónktól.) Nikita montenegrói fejedelem kijelentette a Daily Mail képviselőjének, hogy Montenegro meg fogja övni a békét mindaddig, míg a konferencia sorát el nem dönti.

— Ha mi nem kapjuk meg Spizát és Bosznia nem kapja meg az autonómiát, mondotta a fejedelem, akkor meg kell hoznunk azt az áldozatot, hogy a háborút megindítjuk, bármilyen kevés kilátásunk van is arra, hogy ez reánk nézve sikerrel fog végződni.

(Szerbiából.)

London, december 18. (Saját tudósítónktól.) A Times jelenti Belgrádból: Az üzleti körök értesítették a kormányt, hogy készek az Ausztria-Magyarországgal kötendő modus vivendi üzleti oldalát emez egyezmény politikai jelentőségének alárendelni és hogy teljes erővel fogják támogatni a kormányt, ha politikai okokból a modus vivendire nem reflektál.

Elsőrendü

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia jelleg kifejezetten érvényesült s mint ilyen a francia pezsgőket pótolni van hivatva. Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

A Központi Czipő Kalap áruház Dréher sörcsarnok mellett.

decz. 31-ig az összes raktáron levő posztó- és bőr czizmákat. Női- és férfi posztó és bőr czipőket, kalap, sapka és más uridivat cikkeket tulhalmazott raktár miatt mélyen leszállított árakban bocsátja a t. közönség rendelkezésére. Telefon 43.

Hrabéczy fest, mos, tisztít! Debreczen, Széchényi-u. 42.

Ingtalanok forgalma.

Nagy József és neje Papp Zsuzsánna veszik a debreceni 8205. sztkvben foglalt 144 négyszögöl majorsági földet Richter Miklós és nejétől 3700 koronáért.

Fábián Antalné Reviczki Julia veszi a debreceni 6311. sztkvben foglalt 42 négyszögöl csapókerti szőlőt Horváth Gábor és nejétől 1460 koronáért.

Kovács Pál és neje Berzéki Juliánna veszik a debreceni 1314. sztkvben foglalt Nyil-utca 56. számú házat Gyulay Jánostól 2000 koronáért.

Ékszer, zsebórárt
bizalommal
jótállás mellett

Halász Nándor

órás és ékszerésznél 2212

■ ■ lehet vásárolni ■ ■
Debrecen, Piac-u. 24.
(Fehérló szálloda épület.)

Regény-csarnok.

5

Regény:

A nagy rejtély.

„Ismét új akadályokat gördítenek-e házasságunk elé?” kérdé, míg lassan tovább haladánk. „Nem; már most nem ellenkeznek. Végre megemlékeztek róla, hogy nagykoru vagyok, s kedvem szerint választhatok. Ünszoltak, könyörögtek, hogy hagyjalak el, Eustacn. Nagynéném, kit szigorú kemény asszonynak tartottam, sirt — a mióta ismerem, először láttam sírni. Nagybátyám, ki mindig szives és jó volt hozzám, most szivesebb és jobb vala mint valaha. Azt mondá, hogy, ha csakugyan minden áron feleséged akarok lenni, ő el nem hágy násznapomkor. Bárhol fogunk megesküdni, ő ott lesz s össze fog adni, míg néném a templomba fog vinni. De kért, esdett, hogy komolyan számot vessék magammal s jól meggondoljam mi tévő vagyok — egyezsem bele egy ideiglenes elválásba — hogy időm legyen mások tanácsát is hallani hozzád való állomásomat illetőleg, ha az ő véleményével be nem érem. Oh kedvesem, annyira óhajják szétválásunkat mintha a legrosszabb s nem a legjobb ember volnál a földön!”

„Olyasmi történt-e tegnap óta, mi ellenem létező bizalmatlanságukat még növelheté?”

„Igen.”

„S mi az?”

„Emlékszel, hogy nagybátyámat egy közös barátotokhoz utasítottad?”

„Igen. Fitz Dávid ezredeshez.”

„Nagybátyám Fitz Dávid ezredesnek irt.”

„Miért?”

Eustace ezen egy szót szokott hangjától oly végkép elütőleg ejté ki, hogy az ismert kedves hang egész idegennek tűnt fel nekem.

„Nem fogsz haragudni Eustace, ha megmondom?” kérdém. „A mint értesültem nagybátyámnak többféle oka volt e levél megírására. Egyike azoknak as volt, hogy az ezredestől megkérdezte, nem tudja-e édes anyád címét s lakhelyét?”

Eustace egyszerre megállt.

E perczen el is hallgaték, érczven, hogy nem tolytathatom közléseimet, ha csak meg nem akarom sérteni.

Az igazat megvallva, eljárása a látszat után ítélve, kissé felületes és sajátságos volt, midőn először említé nagybátyám előtt jegybenjárásunkat. A pap természetesen családja után kérdezősködék. Azt felelé, hogy atyja meghalt; és végre, bár nagy nehezen megígéré, hogy szándékolt házasságát anyjának bejelentendi. Értésünkre adá, hogy ő is jalun lakik és el is utazott, anyját meglátogatandó, anélkül, hogy lakcímét felemlítette volna. Kép nap letelte után igen meglepő hírrel jért vissza a paplakba. Anyjának nem volt semmi kifogása se ellenem, sem rokonaim elleu, azonban oly határozottan rosszalja és ellenzi általában fia házasságát, hogy se ő, sem családjának bármely tagja, (kik mind egyetértenek vele) nem lesz jelen a nászünnepevényen, ha Woodville ur makacsul fenntartja mátkaságát Starkweather doctor unokahugával. Midőn ezen rendkívüli közlemény magyarázatát követelők, Eustace azt felelé, hogy anyja és nővérei mtdnen áron egy barátójukkal akarják összeházasítani, s hogy most keserűen érzik a családst és reményük meg-hiusulását, miután választása egy idegenre esett, kit családja nem is ismer.

Engem e magyarázat teljesen kielégített; a mennyiben rám tartozott, világosan kimutatá, hogy az én befolyásom volt a győztes Eustace lelke és élete fölött, oly bók, mint minden nő szivesen elfogad. De nagybátyám és néném, nem elégedtek meg vele. Nagybátyám a püspöki helyettes, Woodvile urnak kijelenté azon óhaját, hogy vőlegényem anyjának irni vagy vele találkoznia akar, hogy sajátságos üzenetének indokát megtudja. Eustake határozotan megtagadá tőle anyja lakcímát azon ürtgyre támaszkodva, hogy a püspöki helyettes közbenjárása egészen hiába való leend. Nagybátyám azonnal azt következteté e makacsságból, hogy a lakcímét illető rejtely valami rosra utal; ennek folytán Woodville ur újabb házassági ajánlatát nem fogadá ni; s még aznap irt vőlegényem barátjának, — Fitz Dávid ezredesnek, nála tudakozódván Woodville ur multja és jelenje felől.

Ily különös körülmények között igen merész, sőt gyöngédtelen dolog lett volna, ha nagybátyám indokait elmondom. Eustace felmentett kinos zavaromból, oly kérdést intézve hozzám, melyre könnyen válaszolhattam.

„Nagybátyád kapott-e feleletet Fitz Dávid ezredestől?” kérdé.

„Igen.”

Megengedék-e, hogy elolvassd? Hangja igen halk lett, midőn e szavakat kimondá; ar-cán oly aggály tükrözödött, mit látnom igen fájdalmas volt.

Ilt van a válasz nálam, sogy megmutassam neked, — feleltem.

Csaknem kiragadá a levelet kezemből; hátat fordított, hooy a hold fényénél elolvashassa. A levél elég rövid volt, hogy hamar átfuthassa.

Akkoriban szóról-szóra könyv nélkül tudtam. Még ma is ismétélhetem:

„Kedves barátom!

„Woodville Eustace ur tökéletesen igazat mondott, midőn azt állítá, hogy születésre és állásra nézve uri ember s hogy elhunyt atyjának végrendelete folytán oly önálló vagyont örököl, mely évenként husz ezer forintnyi jövedelmet biztosít.

Hiv barátja.

Fitz Dávid Lőrincz.

„Kivánhat-e valaki ennél világosabb választ?” kérdé Eustace, vissza adva nekem a levelet.

„Ha én irnam volna, hogy felőled tudakozódjam,” felelém, „beérném vele.”

„S nem éri-e be vala nagybátyád is?”

„Nem.”

„Mit mond?”

„kMit törődöl vele, kedvesem?”

(Folyt. köv.)

Takarék tüzhelyek

főző edények,

Eperjesi cserépkályhák,
vaskályhák jutányos áron
kaphatók

Kovács Gyula

vasüzletében

Bika szálloda mellett.

Legjobb, legszebb

**karácsonyi és újévi
ajándékokat**

legolcsóbban

Gasparik Ádám

órás, ékszerésznél szerezhető be.

Piac-utca 85. sz. Royal szállodával szembe.
Ugyanott óra javítások a legolcsóbban eszközöltetnek.

Tüzifa eladás nagycsereén.

Eisler J. és testvére bécsi
fakereskedő cég eladja nagy-
cserei

fakészletét

fojtatólagosan kisebb-nagyobb
quartumokban.

Színfa raktáronként 22 kor.

„ ölenként 24 „

Szállítás ölenként 6-7 ko-
rona ottani fuvarosokkal. 2369

Uj! kóser Uj!

Bodega.

Állandóan raktáron tartok mindenféle füstölt
husokat, hideg felvágottakat, virsliit, szalva-
ládét, liba-tepertőt. Zsir nagyban és kicsiny-
ben jutányos árban kapható. Ugyszintén
tisztán kezelt kávé kapható. — A nagy-
érdemű közönség becses pártfogását kérve
vagyok kiváló tisztelettel

Kirschner Lipótné,

SIMONFY-U. 7.

2290

Nagy karácsonyi vásár!

Márton Gyula

divat és rövidáru üzletében,

Piacz-u. 9. Bika szálloda mellett.

Blousok, kötények, alsó szoknyák, téli alsó tricók, harisnyák, keztyűk, férfi és női fehérműek, disz fésű gaznitrák, hajtűk, hajcsatok illatszerek és önberetválkozó készülékek leszállított árban beszerezhetők.

Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat

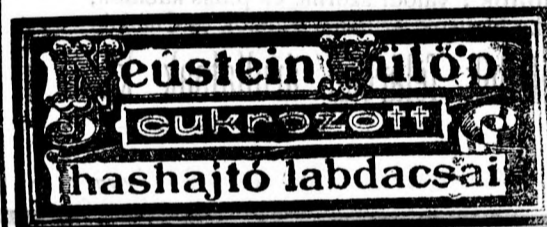

Kossuth-utca 1. sz.

Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villamos csengők berendezését, javításait, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken, legutányosabban eszközöl.

Telefon 168. sz. 1276

Legolcsóbb és legjobb hatású HASHAJTÓ.

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULÁI)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyű székletet szerez, vértisztító egy gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

s z é k r e k e d é s

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tekercs 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona.

A pénz előrelküldése mellett bérmentve **Óvás!** Utánzatoktól óvakodjunk. „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törv. által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

NEUSTEIN FÜLÖPgyógyszertára Szent Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

2314 Kapható minden gyógyszerárban.

Gramaphon és lemezek nagy választékban.

Molnár Testvérek

műszerészek

varrógép, kerékpár, villany felszerelés, Gramaphon és lemezek nagy raktára és javító műhely

DEBRECZEN,

Egyház-tér 3. sz., a nagytemplom mellett.

Kiadó lakás.

Varga-u. 36. számú házban 1 modern utcai lakosztály víz- és gázvezetékekkel, fürdő szobával ellátva 1909. május 1-re

Kiadó.

Értekezhetni Piacz-u. 44. szám, ügyvédi irodában.

Sérvben szenvedők!!

A KELETI-féle cs. és kir. szabadalmazott pneumatikus gummipelottával ellátott

sérvkötők a legnagyobb orvosi tekintélyek véleménye szerint a legjobbak a maguk nemében! Alkalmasságukat folytan a legnagyobb és legrégibb sérveket biztosan visszatartják.

Árak: Egyoldalu 12— K. Kétoldalu 24— K.

Lágyék sérvkötők egyszerű, de tartós minőség:

Egyoldalu: 6— 8— és 10 korona.
Kétoldalu: 12—, 16— és 20 korona.

Köldöksérvkötők, háskötők lógóhas, gyomor vagy vesebaj ellen.

Uj! Görcsérharisnyák, varrat nélkül. Uj!

Havibaj-kötélekek, heretartók stb., valamint a betegápoláshoz és betegkényelemhez szükséges összes készülékeket a legjobb kivitelben, eredeti gyári árak mellett szállít.

KELETI J. orvos-sebész műszer-kötszergyáros
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Az albisi reform. egyház ötven ezer téglá

égettetéséhez egy jó téglá mestert keres. Ugyanitt ötvenezer téglát mások is égettetnek.

Értekezni lehet a ref. lelkesi hivattal Albison, posta helyben.

BOCSKAY-

cipőkenőcs az egyedüli, mely a bőrt puhává és tartósá teszi.

Kapható minden üzletben.

Neumann Nándor

vegyszereti gyára

DEBRECZEN.

Szebbnél-szebb karácsonyi ajándék

tárgyak kiállítása

Kaszanyitzky Endre főtéri üzletében.

Uj példányok!

Legbecsesebb karácsonyi ajándék egy szép könyv. Diszművek, ifjusági képes mesekönyvek, zoltárok, imakönyvek, emlékalbumok rendkívüli áreszállítással kaphatók a

Harmathy antiquariumban, fűvészkert-u. 14. szám. 2389

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszere gyöngékedők, vérszegények és láb- zók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vér- javító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata Kapható:

J. Serravallo-nál

Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fillér, 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospércsi országut mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet Dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piacz-u. 41. szám. Ujfalussy-ház.

Csodaszép ékszer kiállítás

látható a

Löfkotvis Arthur és Társacég

k i r a k a t a i b a n.

Minden lőtulajdonos
 csak az általános használatban
 lévő, minden tekintetben bevált
 védjeggyel ellátott
eredeti-M-sarkot
 használja.
 Állandóan éles! Csülöklépés kizárva!
 Sikos uton az egyedüli célzaserül
 Kovácsoknál és vaskereskedőknél
 állandóan raktáron.
 Figyelmeztetés: Csakis az eredeti-M-sarkok
 készülnek speciális acélból: óvakodjunk utánsá-
 soktól, melyek csekélyebb értékű anyagból készül-
 nek s ennélgygra használhatatlanok. Bevásárlás-
 nál ügyeljünk a fenti védjegyre, mely minden
 egyes eredeti-M-sarkon látható.

2350

Alírási felhívás.

A Néptakarékpénztár

mint szövetkezet

Debreczen, Piac-u. 30. sz. alatt

50 fillér törzsbetéttel 1909. január 1-vel

II-ik ötéves társulatát nyitja meg.

Akik hetenkint legalább 1 koronát és életkoruknak megfelelő táblázat szerinti csekély pótdíjat is befizetnek azon kedvezményben részesülnek, hogy a befizetett tőkájük nemcsak 4% kamattal lesz tőkésítve, de 1000 koronáról szóló életbiztosításhoz is jutnak, melylyel ugy a takarékoság mint a család jövőjéről való gondoskodás célja egyszerre és könnyen érvényre jut.

Uj tagok (férfiak és nők) ezen biztosítói rendszerbe beíratási díj és késedelmi kamat nélkül bármikor beléphetnek és megfelelő kölcsönre igényt tarthatnak.

Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik befizetéseiket.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Az igazgatóság.

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda

női divattermében, Főtér, városház alatt.

Alkalmi vásár

f. év decz. 31-ig bezárólag előnyös, mérsékelt árakban. Csakis finom divat-
 czikkek: u. m. Costüm posztók, valódi gyapju ruha és blouz szövetek, színes
 és fekete selymek. Női és gyermek felöltők: valódi szörme és plüss kabátok,
 boák és muffok, gyapju selyem és csipke blousok, színházi Paletok és Chállak.

Mult idényről visszamaradt felöltők félárban árultatnak ki.

2367.

Szabados Vilmos

vízvezeték- és világítási-vállalata

DEBRECZEN, Piacz-utca 58-ik szám alatt.

Légszesz- és vízvezeték,
 closetek és csatornázások,
 szivattyuk, fürdőberendezé-
 sek és gőzfördők stb. be-
 rendezésére.

Kőanyagcsövek raktára.

Fényes karácsonyi kiállítás.

Lám Sándor

•• üveg, tükör, porcellán és diszműáruháza ••

emeleti salon helyiségeiben, hol a modern üveg, majolika és fém ipar vívmányai oly nagyszámban vannak kiállítva, hogy a t. közönség legmagasabb igényeit is kielégítik.

Ajándékoknak alkalmas cikkek

mindennemű üveg asztali készletek, irisált kompat garniturák, kopenhágai porcellán különleges-
 ségek, majolika szobrok, vázák, tükrös figurák, china ezüst jardinerek, virágtartók, névjegy-
 tartók, fatálcák evőeszközök. Mindezek szíves megtekintésére felhívom a t. közönség figyelmét.

A Párisi
Nagy Bazár
Dégenfeld-tér 7. sz.
alatt,
a kenyér-piaczon van.

SINGER
VARRÓGÉPEK
a leghasznosabb
karácsonyi ajándékok.

A SINGER
varrógépek
a legjobb-
bizonyultak.

A SINGER
varrógépek
valóságban
a legolcsób-
bak.

SINGER CO.

varrógép részvénytársaság.
DEBRECEN, Piac-utca 79. szám.

Használt,

de teljesen kijavított sorvetőgépek minden nagy-
ságban, ugyszintén a világhírű eredeti Melichár-
féle Unikum Drill vetőgépek továbbá Répa-
vágók, Szecskavágók, Ekék, Boronák, Szőlő-
zuzók, Borsajtók és általában mindenféle gaz-
dasági eszközök kedvező feltételek mellett eddig
nem létezett olcsó árban felelősség mellett
kaphatók.

Bagi István

gazdasági gépraktárban Kaba. 2266

Szabó Lajos fiai

női divatáruház
gyapju és mosókelmékben
karácsonyi vásár
leszállított
jutányos árak.

2370

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

Debreceni faipar r.-t.

ajánlja 3 éves vágásu tűzfáit : eldrótozva
ólmzáros szekérben, házhoz szállítva és
berakva :

Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felé vágva 10
mázsát 23 koronáért. — Vargafát 10 mázsát
24 koronáért. 5 felé vágva 1 koronával drágább.

Aprózott fát 5 m/mázsánként már haza-
szállítunk.

Az aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben
mázsánként teleptünkön átvéve 2 kor. 20 fill.

1 öl cserfát hasábban	33 koronáért
1 „ bükkfát „	32 „
1 „ gyertyánfát „	34 „
1 „ vargafát „	34 „

Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fill. Ugyan-
ezen fák wagszámra a legjutányosabb árak
mellett kaphatók. — Megrendelések : telefon
utján 544. szám, levelező-lapon, postautalványon
a részvénytársaság elárusítóinál és BR. LL
LAJOS megbízott tisztviselők utján esz-
közölhetők. A szállítás 24 óra alatt teljesítetik.
A pontos szállítást ellenőrző bárcát kerjük fi-
gyelembe venni.

2211 Az igazgatóság.

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utca 23. szám.

Nagy raktár

vizvezetési csövekben, kutkagylókban.

Zsirbödönök.

Konyha-edények, főző kony-
hák, kályhák, John-mosógépek.

2375

Pollák S. Villamos világítási és Motorberendezési vállalata

Telefon 656. sz.

DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Telefon 656. sz.

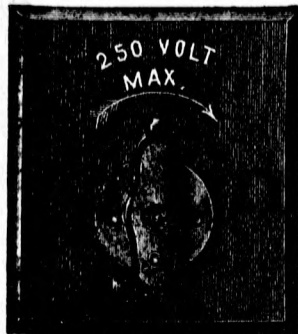
Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy az általam feltalált és forgalomba hozott „Folytatólagosan kapcsolható bizto-
sító készülék“ (villamos világítás és erőátvitel részére) beszerzése által minden villamosáram-fogyasztónak módjában van a
rövidzárlat, áram túlfeszítés, vagy vigyázatlan kezelés folytán beállott biztosító kiolvadásokat minden költség és szakavat-
kozás nélkül azonnal helyreállítani. Ezen készülék teljesen tűzmentes, 25 tartalék biztosítóval van ellátva és egyszersmint mint kikap-
csoló is használható.

Fentiéknél fogva t. Czimednek saját érdeke, hogy villamos berendezését ezen szab. biztosítómmal szereltesse fel, mert ezáltal azon
helyzetbe jut, hogy minden előforduló üzemzavart azonnal megszüntethet, szakember hozzájárulása nélkül. Az általam készített berendezéseket ezen
szab. saját gyártmányu „folytatólagosan kapcsolható biztosító“ készülékkel szerelem fel s minden berendezés szakszerű el-
készítéseért, valamint zavartalan működéséért 3 évi teljes jótállást vállalok.

Szíves megbízásait mielőbb kérve, vagyok teljes tisztelettel

POLLÁK S. elektrotechnikai cikkek gyára DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Cs. és kir. szab. „Folytatólagosan kapcsolható biztosító“ villanyvilágítás és erőátvitel részére.

Bekapcsolva.

1 darab biztosító készülék 4-6 és 10 Amperig K 3.20 25 tartalék biztosító 4-6 és 10 Amperig K I.-

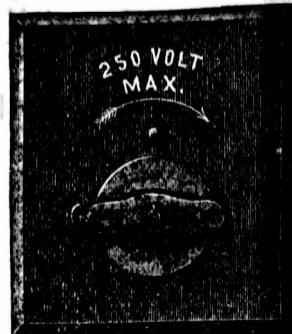
Mindennemű csillárok, asztali lámpák, világító testek és felszerelési cikkek nagy választékban. Légszesz- és petrolum csillárok szakszerű átalakítása villamos világításra.

Villamos erőre berendezett nikkelező, galvanizáló telep és elektrotechnikai műintézet.

Megszüntek a rövid zárlat által okozott kellemetlenségek Magyar ipar! Magyar találmány!

„Folytatólagosan kapcsolható biztosító“ villamos világítás és erőátvitel részére

Szabadalmazva : Magyarország. 133763, Ausztria 25657. Németbirod. 182059. Angolország 11667. Északamerikai Egyesült Államok 860606. stb. stb.

Kikapcsolva.

~ Karácsonyi és ujévi ajándék vásár ~

Kazár Jenőnél Hatvan-u. 4. sz.

Ujonan berendezett üveg és porcellán üzletben rendkívüli olcsó árakban kapható mindennemű **hasznos alkalmi nászajándékok**, függő és asztali lámpák, teás, kávé, moka és ebédlő készletek, sörös, boros és likőr készletek. Majolika és üveg gyümölcs készletek.

Mindenféle üveg- és porcellán árukban nagy választék.

Lefkovits Jakab

Debrecen, Széchenyi-u. 1. sz.

Modern butor raktár

Dus választék kiváló izlésű

ebédlő, hálószoba, salon

berendezésekben

legszebb és legjobb kivitelű

vas- és kárpitozott butorok

nagyválasztékban.

Czégre tessék figyelni!

20 évig voltam cukorbeteg!

Véletlenül jutottam egy szerhez, mely engem 6 hét alatt teljesen kigyógyított. Most ép olyan egészséges vagyok mint ezelőtt.

Saját tapasztalatból ismerem e borzasztó betegség terjedését, és elhatároztam magamat, mindazon segíteni, akik drága pénzüket eddig haszontalan kurákra pazarolták.

Biztos eredmény!

Teljes gyógyulás 6 hét alatt! Elismerő levelek százezrei. A legidültebb betegség is gyógyítható. **Ja Mansfeld, Berlin S. W. 29, Fürbringerstrasse 16.** Magyar levelezés.

Hálanyilatkozat.

Igen t. Mansfeld ur! Az ön szere, melyet 2 hónappal ezelőtt kaptam, legnagyobb örömömre engem teljesen kigyógyított; nem mulaszthatom tehát el, megmentésemért Önnek legszívjelesebb legőszintébb köszönetemet nyilvánítani. Sok éven át számtalan gyógyszert használtam, egész vagyont költöttem el orvosi kezelésre és karlsbadi kurákra minden eredmény nélkül.

Az Ön tanácsa és kiténő szere 8 hét alatt, kigyógyított, úgy hogy minden szenvedőnek ajánlhatom az Ön páratlan szerét cukorbetegség ellen.

E levelemet nyilvánosságra hozhatja.

Budapest, Attila-utca 1.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legujabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lakodalmi és báli meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda művezetője.